

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Cím: 1139 Budapest Teve u. 4-6. 1903 Bp. Pf.: 314/15
Tel: 443-5573/33104
Fax: 443-5733/33133
E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000/105/825- /2012.P.

Tárgy: alapvető jogot sértő rendőri intézkedés elleni panasz elbírálása
Előadó: dr. Nagy Boglárka ktv.
Telefon: 06-1/462-7432/34-258

V é g z é s

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva a panaszos által benyújtott rendőri intézkedés elleni panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 77/2013. (III. 13.) számú állásfoglalásának megállapításaira – az eljárást elkészség miatt

m e g s z ü n t e t e m.

A végzés ellen fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól. A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságra – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1539 Budapest, Pf.: 632.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál (1027 Budapest, Csalogány u. 47-49.) közvetlenül is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326. § (7) bekezdése; a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 109. § (1) bekezdése).

A végzést kapják:

- 1) A panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Készenléti Rendőrség parancsnoka
- 5) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos 2012. július 13-án terjesztette be – írásbelinek nem minősülő elektronikus nyilatkozatában – panaszát a Panasztestülethez a vele szemben 2012. július 7-én, Budapesten fogatosított rendőri intézkedés ellen. A panaszos a beadványt aláírásával megerősítve 2012. július 27-én, postai úton küldte meg. A panaszbeadvány tartalma az alábbiak szerint foglalható össze.

A panaszos előadta, hogy 2012. július 7-én, Budapesten, egy rendőri intézkedés során a panaszos 16 éves lányát több rendőr „rángatta”, a karján sérülés is keletkezett. Mikor a panaszos lánya védelmére sietett, őt is „elkapták”, és mikor közölte, hogy nem engedi el lányát, annyit mondtak neki a rendőrök, hogy akkor őt is elviszik. Ezt követően állították elő a Rendőrkapitányságra.

A Panasztestület az Rtv. 93/A. § alapján folytatott vizsgálata során, a 77/2013. (III. 13.) számú állásfoglalásában a panaszt megalapozottnak tartotta és a panaszos alapjogának súlyos sérelmét állapította meg. Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

A rendelkezésre álló bizonyítási eszközökből megállapítható, hogy a panaszolt rendőri intézkedés 2013. július 7-én került fogatosításra. A panaszos 2012. július 13-án a Panasztestület panaszbejelentő formanyomtatványán terjesztette elő panaszát, amelyet aláírásával megerősítve 2012. július 27-én postai úton is megküldött a Panasztestületnek.

Az Rtv. 93. § (1) bekezdése szerint a Független Rendészeti Panasztestülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni.

A Ket. 34. § (1) bekezdése szerint: *„Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, a kérelmet a hatósághoz írásban vagy szóban lehet előterjeszteni. Törvény a kérelem személyes előterjesztését akkor írhatja elő, ha személyes megjelenés hiányában az ügy eldöntéséhez szükséges tény, információ vagy adat nem szerezhető meg”.* Az Rtv. IX. fejezete az intézkedéssel szembeni panasz előterjesztésének alakai követelményét speciálisan nem határozza meg.

A két jogszabályi rendelkezés egybevetése alapján megállapítható, hogy a rendőri intézkedések elleni panaszokat **szóban** vagy **írásban** lehet előterjeszteni.

A hatályos jogszabályi környezet az elektronikus dokumentumok vonatkozásában, írásbeliségük megítélése szempontjából további jogszabályi előírások figyelembevételét követeli meg.

Az elektronikus aláírásról szóló 2001. évi XXXV. törvény (a továbbiakban: Eatv.) 4. § (1) bekezdése szerint, ha jogszabály a 3. § (2)-(4) bekezdésében foglaltakon kívüli jogviszonyban írásba foglalást ír elő, e követelménynek eleget tesz az elektronikusan aláírt elektronikus dokumentumba foglalás is, ha az elektronikusan aláírt elektronikus dokumentumot fokozott biztonságú elektronikus aláírással írják alá. Azaz a fokozott

biztonságú elektronikus aláírással ellátott elektronikus dokumentum a törvény erejénél fogva írásbelinek tekintendő. Ezen törvény 4. § (2) bekezdése szerint pedig, ha az elektronikus aláírt elektronikus dokumentumon minősített elektronikus aláírás szerepel és az aláírás ellenőrzésének eredményéből más nem következik, vélelmezni kell, hogy a dokumentum tartalma az aláírás óta nem változott.

Az Eatv. fenti rendelkezései szerint tehát – az Eatv. 2. § 17. pontjára is tekintettel – csak az a dokumentum tekinthető írásbelinek, amelyet fokozott biztonságú elektronikus aláírással láttak el.

Az Eatv. 2. § 15. pontja szerint fokozott biztonságú elektronikus aláírás: elektronikus aláírás, amely

- a) alkalmas az aláíró azonosítására,
- b) egyedülállóan az aláíróhoz köthető,
- c) olyan eszközökkel hozták létre, amelyek kizárólag az aláíró befolyása alatt állnak, és
- d) a dokumentum tartalmához olyan módon kapcsolódik, hogy minden – az aláírás elhelyezését követően a dokumentumon tett – módosítás érzékelhető.

Az Eatv. 2. § 17. pontja szerint minősített elektronikus aláírás: olyan – fokozott biztonságú – elektronikus aláírás, amelyet az aláíró biztonságos aláírás-létrehozó eszközzel hozott létre, és amelynek hitelesítése céljából minősített tanúsítványt bocsátottak ki.

Az Eatv-hez fűzött indokolás az egyszerű elektronikus aláírásra vonatkozó kifejezett törvényi rendelkezés hiányában, de a hatályos rendelkezések rendszertani értelmezéséből fakadóan rögzíti, hogy: *„Egyszerű» elektronikus aláírás: A törvény által használt elektronikus aláírás fogalomba - az IE. 2. Cikkének 1. pontjával összhangban - beletartozik az a mindenfajta technológiai biztonságot nélkülöző eljárás is, ha az aláíró egy elektronikus szöveg végére odairja a nevét vagy más azonosítóját. Erre utal az elektronikus aláírás fogalmának meghatározásában használt »adat« kifejezés, ha ugyanis elektronikus aláírás alatt az elektronikus dokumentummal - azonosítás céljából - logikailag összekapcsolt elektronikus adatot nem, csak az ilyen dokumentumot értenénk, akkor valójában csak a tanúsítvánnyal hitelesített elektronikus aláírásokat tekintenénk elektronikus aláírásnak. Szintén beletartoznak az elektronikus aláírás fogalmába mindazon technológiák alkalmazásával történt elektronikus aláírások, amelyek nem alkalmasak arra, hogy biztonságosan azonosítsák az aláíró személyét és bizonyíthatóvá tegyék, hogy az aláírt szöveg nem változott az aláírás óta. Ezek nem minősülnek fokozott biztonságú elektronikus aláírásnak. Ezt a kört az indokolásban »egyszerű elektronikus aláírásnak« nevezzük. Az elektronikus aláírás fogalmába a fentieken túl természetesen beletartoznak a fokozott biztonságú és a minősített elektronikus aláírások is.»*

Tekintettel arra, hogy az e-mail, illetve az SMS, valamint a FRP hivatalos internetes oldalán kitölthető elektronikus formanyomtatvány, mint elektronikus dokumentum a fokozott biztonságú elektronikus aláírás törvényi követelményeinek nem felel meg, továbbá az Eatv. és a hozzá fűzött indokolás szerint sem minősül fokozott biztonságú aláírással ellátottnak, ezért az Eatv. 4. § (1) bekezdése alapján **nem minősül írásbeli beadványnak**, ugyanakkor szóbeli nyilatkozatnak sem tekinthető.

Az Eatv. azonban további rendelkezéseket is tartalmaz a nem fokozott biztonságú elektronikus aláírással ellátott dokumentumokkal kapcsolatban. A 3. § (1) bekezdése szerint *„Elektronikus aláírás, illetve dokumentum elfogadását - beleértve a bizonyítási eszközként*

történő alkalmazást - megtagadni, jognyilatkozat tételére, illetve joghatás kiváltására való alkalmasságát kétségbe vonni - a (2) bekezdés szerinti korlátozással - nem lehet kizárólag amiatt, hogy az aláírás, illetve dokumentum elektronikus formában létezik.”

Az Eatv. fent idézett rendelkezéséhez fűzött indokolás szerint, e törvényi rendelkezés csupán azt jelenti, hogy ha a dokumentum tartalmi, alaki szempontból egyébként megfelelne az adott eljárásra vonatkozó előírásoknak, akkor pusztán annak kizárólagosan elektronikus léte miatt nem lehet az elfogadását megtagadni, joghatás kiváltására alkalmasságát kétségbe vonni.

Ez utóbbi törvényi rendelkezést és a hozzá fűzött indokolást összevetve a Ket. kérelemre vonatkozó hivatkozott rendelkezéseivel, a hatóság megállapítja, hogy az e-mail, az SMS valamint a FRP hivatalos internetes oldalán kitölthető elektronikus formanyomtatvány az Rtv. 92. § (1) bekezdés szerinti eljárások megindítására önmagában nem alkalmas, mert az az Eatv. 4. § (1) bekezdése szerint nem minősül írásbeli dokumentumnak. A törvényi rendelkezések értelmében az egy **sajátos**, az előbbiektől tényszerűen és jogilag is jól elkülöníthető ún.: **„írásbelinek nem minősülő elektronikus nyilatkozat” kategóriába tartozik** (lásd: Ket. 28/B. § (5) bekezdés).

Az előző két „klasszikus” kategóriával szemben – a személyes jelenlét, illetve a kézzel elhelyezett aláírás, amelyek végső soron biztosítják a beadványtevő azonosítását, vagy legalább azt, hogy az aláírás az aláíróhoz köthető –, a harmadik kategória ezt a minimum követelményt sem teljesíti, hiszen a dokumentum kiállítója egy e-mail, SMS vagy formanyomtatvány esetében egyedileg nem azonosítható a beadvány alapján. Ezért – a jogalkotó ez irányú szándékát ugyan nem ismerve – az „egyszerű” elektronikus aláírással kapcsolatosan fent kifejtett hitelességi deficitre tekintettel a Ket. 34. § (1) bekezdésének alkalmazása során annak megállapító értelmezése indokolt. Azaz csak a szóban vagy írásbelinek minősülő formában (tulajdonképpen írásban) benyújtott eljárást megindító kérelem fogadható el a célzott joghatás kiváltására alkalmasként.

E jogi álláspontot látszik osztani a Legfelsőbb Bíróság (a továbbiakban: LB) egyedi ügyben hozott alábbi döntése is. A BH2006. 324. számú határozatában az LB egyebek mellett megállapította, hogy *„az elektronikus okiratokkal kapcsolatban pedig az írásbeliség követelménye akkor teljesül, ha megfelelnek az elektronikus aláírásról szóló 2001. évi XXXV. tv. (a továbbiakban: Ea. tv.) rendelkezéseinek. E törvény 4. § (1) bekezdése szerint, ha jogszabály a (2)-(4) bekezdésében foglaltakon kívüli jogviszonyokban írásba foglalást ír elő, e követelményeknek eleget tesz az elektronikusan aláírt elektronikus dokumentumba foglalás is, ha az elektronikusan aláírt elektronikus dokumentumot fokozott biztonságú elektronikus aláírással írják alá. E rendelkezés nemcsak a kötetmi jogviszonyokban, de minden olyan esetben irányadó, amikor jogszabály valamely nyilatkozat írásba foglalását rendeli.*

A Pp. 342. § a sajtó-helyreigazítási kérelem megtételére írásbeli alakot rendel. Ettől az írásbeli kérelemtől függően áll be a sajtószerv helyreigazítási kötelezettsége.

Amennyiben a sajtó-helyreigazítási kérelmet elektronikus dokumentumba foglalják, úgy arra is irányadó az Ea. tv. 4. § (1) bekezdése. Ezért függetlenül attól, hogy a jogerős ítéletben megjelölt Ptké. 38. § a szerződéses jogviszonyokra vonatkozóan értelmezi az elektronikus okirat alaki követelményeit, az elektronikus úton továbbított sajtó-helyreigazítási kérelem is csak akkor felel meg az írásbeliség törvényi követelményének, ha fokozott biztonságú elektronikus aláírással írják alá. Hasonló követelményt állít a teljes bizonyító erejű magánokiratokkal szemben a Pp. 196. § (1) bekezdés f) pontja is.... Miután a felperes elektronikus dokumentumba foglalt sajtó-helyreigazítási kérelme nem csak minősített

elektronikus aláírással nem rendelkezett, de mindenféle aláírást nélkülözött, ezért nem felelt meg az írásbeliség követelményének....

A kifejtettekből következik, hogy a jogerős ítélet megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a felperes helyreigazítás iránti kérelme az írásbeliség követelményének nem felelt meg. Nem tévedett, amikor erre tekintettel a felperes keresetét elutasította. A fentiekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta. (Legf. Bír. Pfv. IV. 20.002/2006. sz.)”

Ezért a hatóság az aláírással ellátott beadványnak a Panasztestülethez érkezését tekintette irányadónak az Rtv. szerinti határidő betartásának szempontjából. Ennek időpontja az iraton elhelyezett érkeztető bélyegző tanúsága szerint 2012. július 30. Ez a dátum az intézkedést követő 23. napot jelenti. Ezért a hatóság megállapította, hogy a panasz az Rtv. 93. § (1) bekezdésében megállapított nyolc napos határidőt követően tizenöt nappal érkezett a Panasztestülethez, azaz elkésett.

A Ket. 30. § d) pontja szerint a hatóság a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül, nyolc napon belül elutasítja, ha jogszabály a kérelem előterjesztésére határidőt, vagy határnapot állapít meg, és a kérelem idő előtti vagy elkésett. E rendelkezés kógens norma, így a hatóság számára mérlegelés vagy méltányosság alkalmazását nem teszi lehetővé.

A Ket. 31. § (1) bekezdés a) pontja alapján a hatóság az eljárást megszünteti, ha a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításának lett volna helye, de az elutasítási ok az eljárás megindítását követően jutott a hatóság tudomására.

Tekintettel arra, hogy a panaszos a rendőri intézkedés elleni panasz Panasztestület felé történő benyújtására nyitva álló határidőt önhibájából elmulasztotta, amely tény (elkésettség) az eljárás megindítását követően jutott a hatóság tudomására, ezért a panasszal kapcsolatos eljárást a Ket. 31. § (1) a) pontja alapján – figyelemmel a Ket. 30. § d) pontjára – megszüntetem.

A jogorvoslati jogosultságról a Ket. 72. § (2) bekezdése alapján a 98. § (3) bekezdés b) pontjára, továbbá a 100. § (1) bekezdés e) pontjára és (2) bekezdésére, valamint a 109. § (2) bekezdésére tekintettel adtam tájékoztatást. A jogorvoslati jog érvényesítésének módjára a 109. § (2) bekezdése, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) bekezdése az irányadó.

Jelen eljárásban hatásköröm az Rtv. 92. § (1) bekezdésén, valamint a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Budapest, 2013. május „ „

**Papp Károly r. vezérőrnagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**